

BESTUURSTAFEL GEZOND UTRECHT

WAT LEDEN BESTUURSTAFEL SAMEN LEREN OVER SAMENWERKING IN
UTRECHT STAD E.O. TIJDENS CORONACRISIS MAART T/M MEDIO MEI 2020

13 MEI 2020

Tijdens de eerste webmeeting van de Bestuurstafel Gezond Utrecht stonden de deelnemers stil bij de Utrechtse samenwerking tijdens de afgelopen twee maanden. De tijd waarin (bijna) alles naast de bestrijding van COVID19 bijzaak werd.

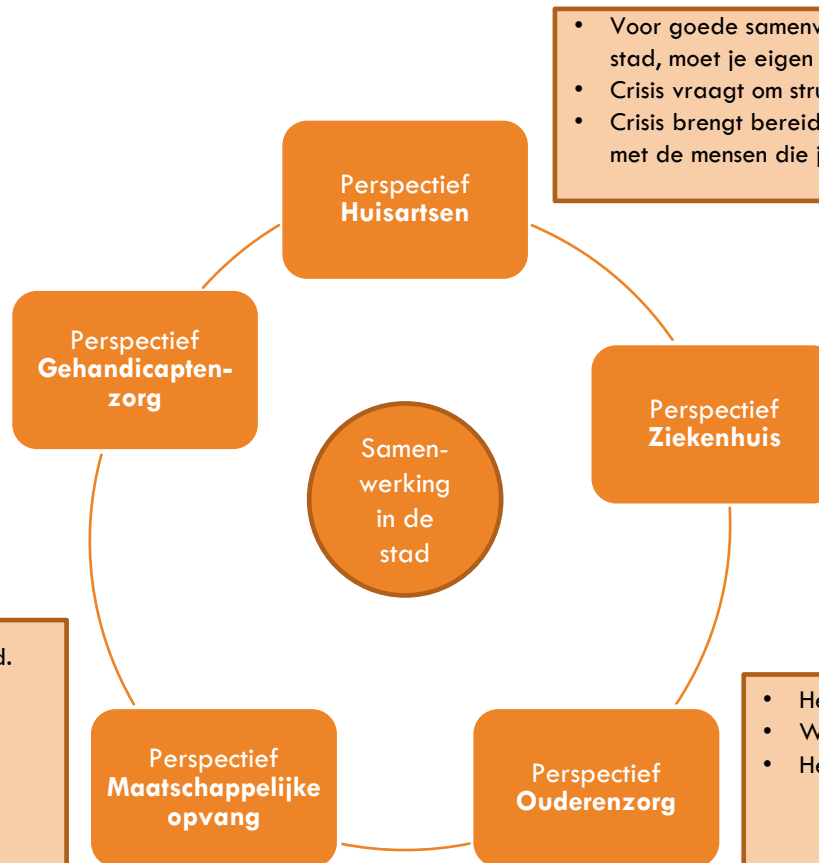
Bestuurders uit verschillende domeinen (huisartsen, ziekenhuizen, langdurige zorg en het sociale domein) deelden plenair een korte reflectie op de afgelopen periode. In break-outsessies was ruimte voor een diepgaander gesprek over bevindingen en lessen. Een korte samenvatting van twee uur met veel woorden, inlogspanning, 'muten' en verrassende inzichten.

- Wat maakte deze periode zo bijzonder?
  - Ernstige situatie, enorm acuut, ongrijpbaar en onvoorspelbaar.
  - Direct opschalen en aan de bak, weinig ruimte voor discussie.
  - (te) Sterke focus op de acute zorg (ziekenhuizen en vooral IC-capaciteit).
  - Groot probleem: onvoldoende persoonlijke beschermingsmiddelen, zeker voor de niet-acute-zorg.
  - In crisistijd is het lastig om te focussen op duurzame oplossingen.
  - Enorme drive om het samen op te lossen en samen de schouders eronder te zetten, veel kameraadschap.

ALS 'AFTRAP' VROEGEN WE VIJF MENSEN TE REFLECTEREN: WAT KUNNEN HIERVAN LEREN OVER SAMENWERKING IN DE STAD?

- Crisis van deze aard en omvang is een groot leerproces: ervaringen die je niet had voorspeld en voorzien vooraf.
- De contacten in het netwerk belangrijk en toegankelijk.
- Teruggeworpen en gericht op de eigen branche.
- Gemerkt dat we de Utrechtse inwoners en collega's door keten heen nog niet scherp hebben; dat onderstreept de waarde van een programma als de Utrechtse Zorgparade.
- Eerste weken slechte voorziening in beschermingsmiddelen voor de niet-acute zorg! Het belang van zicht op zorg thuis en in instellingen blijkt groot.

- Opvang en noodvoorziening voor doelgroep waren snel geregeld.
- Samenwerking vooral tussen partijen binnen de sector (Leger, De Tussenvoorziening, Lister, gemeente) die we goed kennen.
- Onverwachte verbindingen, bijvoorbeeld met bedrijfsleven.
- Prima resultaat: er zijn nauwelijks dak- en thuislozen besmet.
- Bijproduct: geleerd digitaal contact te maken.
- Opvang voor EU onderdanen moet stoppen; wat dan?
- Gemeente kon gebruik maken van landelijke middelen.
- Hoe organiseren we dit straks duurzaam regelen; ook als die middelen wegvallen?
- Beschermingsmiddelen!!!

- Voor goede samenwerking met ketenpartners in de stad, moet je eigen huis goed op orde zijn.
- Crisis vraagt om structuur en duidelijkheid.
- Crisis brengt bereidheid tot samenwerken; zeker met de mensen die je (al) goed kent.

- Dit nog nooit gezien: angst, zo acuut, vreselijke beelden, indrukwekkend.
- We hebben het goed gedaan in de regio, maar we zijn niet klaar voor de tweede golf.
- Samenhorigheid en trots blijven.
- Heel tevreden over inzet, maar niet per se over resultaat; veel aandacht voor ziekenhuizen, andere partijen waren onderbelicht.
- Succes krijgt extra betekenis als je het deelt.
- We zagen de silo's heel goed, we moeten samen focussen op gezondheidswinst!

- Het is alsof we in het moeras staan.
- We zijn wijs geworden van de ervaringen van de dag.
- Het was moeilijk om:
  - De focus op de ouderenzorg te krijgen;
  - Samenwerking te krijgen met de stad; daarom vooral met andere regio's gespard.
- Je gaat dan op zoek naar de samenwerking waar je mensen al kent waar je verwacht dat het direct wat oplevert.
- Het is in crisis lastig te focussen op duurzame oplossingen.
- Beschermingsmiddelen!!!

Rode draden uit de reflecties.

- Gedeelde reflecties:
  - Er was een sterke focus op de acute zorg (huisartsen, ziekenhuizen en vooral IC)
  - De verschillende domeinen vielen op elkaar terug, binnen en buiten de regio; wie ken je? Waar kun je met snelle klap resultaten boeken? Dit gold voor ouderenzorg, voor maatschappelijke opvang en voor (verstandelijk) gehandicapten
  - Samenwerking werd niet vanzelfsprekend gevonden (en gefaciliteerd) in de stad
  - Grootste probleem: onvoldoende persoonlijke beschermingsmiddelen voor niet-acute-zorg.
  - In de maatschappelijke opvang lukte het de bekende partners (TV, LdH en Lister) de opvang en noodvoorziening snel en in goede samenwerking te organiseren.
  - Niet iedereen zit in de 'acute structuur'; dat maakt afstemming met alle partijen in de stad moeilijk.
  - We moeten ons samen voorbereiden op de tweede golf.

“WIJS WORDEN MET DE ERVARING VAN ALLEDAG”

- Leerpunten uit afgelopen periode:
  - Om samen te kunnen werken, moet het eigen huis echt op orde zijn.
  - Samenwerken gaat sneller en gemakkelijker als je (bestuurders/management/medewerkers) elkaar kent. Persoonlijke contacten helpen!
  - We denken nog teveel in silo's (nulde, eerste, tweede lijn) en onvoldoende in gezondheidswinst.
  - Zoek samenwerking op de plek waar je verwacht dat het iets oplevert, dat zijn niet per se de bekende partners. Via een branchevereniging kan je snel veel concrete zaken bereiken.
- Onverwachte samenwerkingen:
  - In het sociale domein blijkt met name het bedrijfsleven erg bereid om te helpen. Wat kunnen we daarvan vasthouden en gestructureerd vormgeven?
  - In brancheorganisaties ontstonden ook samenwerkingen met andere sectoren (bv KLM in Nationale Zorgklas)

BIJVANGSTEN

Van digifoob naar digivaardig en van staken naar applaus ontvangen.

Werkdruk? Hoezo, werkdruk?

- Digitale sprong: nood breekt grenzen en maakt het werkend
  - Op alle fronten zijn in korte tijd grote digitale stappen gemaakt: uitwisseling tussen zorgverleners, thuiswerkoplossingen en cliëntcontact/-begeleiding.
  - Thuiswerken is fijn als het kan, maar het vervangt samenwerken op de werkplek niet. Het informele contact en de informatie-uitwisseling door elkaar vaker te zien zijn essentieel.
  - Werkdruk? Doordat de aanspraak op hun professionaliteit ervaren medewerkers in het zorg- en sociale domein veel minder psychische werkdruk.
  - Onverwachte inzichten: minder bezoek doet enkele doelgroepen zichtbaar goed (o.a. psychogeriatrische cliënten).

HOE VERDER? WAT VASTHOUDEN EN WAAR ALERT OP ZIJN?

“Wat gemakkelijk komt, blijft niet en wat blijft zal niet gemakkelijk komen.” (was getekend, John Taks)

- De energie! Hoe kunnen we versnellen?
- We staan voor een volgende fase met economische recessie en rouw. Voorbereid zijn op wat dit voor de kwetsbare Utrechters kan betekenen. Daarbij moeten we leren van vorige recessies en inzetten op de ‘voorkant’ (geld naar de voorkant, voorkomen dat mensen eerst heel diep moeten vallen voor we ze opvangen).
- Bewust zijn van neiging tot denken in domeinen, ook in de ambitie van de Bestuurstafel. Juist dat willen we doorbreken.
- Succes heeft pas betekenis als je het deelt en er samen van leert.